

Dužnosti i ovlasti povjerenika Vlade Republike Hrvatske

Željka Tropina *

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi¹ propisani su uvjeti za imenovanje i razrješenje povjerenika Vlade Republike Hrvatske te uređene i razrađene njegove ovlasti.

Osnovni zadatak povjerenika Vlade Republike Hrvatske sukladno Zakonu je upravljanje jedinicom u okviru zadanih ovlasti te obavljanje redovnih poslova odnosno osiguravanje ostvarivanja prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave. Uz to zadatak je povjerenika osigurati osnovno funkcioniranje jedinice u razdoblju do uspostave njenih redovnih tijela, bilo da se radi o raspuštanju predstavničkog tijela, prestanku dužnosti izvršnog tijela ili prestanku mandata oba tijela, budući navedeni slučajevi ne bi smjeli utjecati za obavljanje osnovnih poslova u jedinici. Kako Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi nisu određeni svi segmenti koji se odnose na povjerenika, posebno se ovdje misli na njegov status i prava koja on ostvaruje za vrijeme obnašanja dužnosti, navedena pitanja uređena su Uredbom o mjerilima za naknadu za rad odnosno plaću povjerenika Vlade Republike Hrvatske².

1. Pojam povjerenika

Vlada Republike Hrvatske imenuje svog povjerenika u onim jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u kojima iz određenih razloga nema političkog tijela (bilo predstavničkog, izvršnog tijela ili oba tijela), a koji preuzima poslove tih tijela u ograničenom opsegu. Pri tome je važno naglasiti da povjerenik Vlade nije tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, nego u razdoblju do uspostave njezinih tijela on samo obavlja poslove iz nadležnosti predstavničkog, odnosno izvršnog tijela, odnosno osigurava ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba do uspostave tijela u jedinici, te omogućuje nastavak funkcioniranja jedinice.

Ovisno o tome kojem tijelu je prestao mandat, možemo razlikovati tri vrste povjerenika:

- povjerenik za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog tijela,
- povjerenik za obavljanje poslova iz nadležnosti izvršnog tijela,
- povjerenik za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela.

2. Razlozi za imenovanje povjerenika

Razlozi iz kojih će Vlada Republike Hrvatske imenovati povjerenika Vlade u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave izriekom su određeni Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (članak 86. Zakona):

1. kada raspusti njezino predstavničko tijelo,
2. kada se u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo,
3. kada se predstavničko tijelo ne konstituira sukladno odredbama posebnog zakona,
4. kada prestane mandat općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu te zamjeniku gradonačelnika i župana koji je izabran zajedno s njima u slučaju iz članka 40.c (odluka o opozivu izvršnog tijela donesena na referendumu o opozivu) i članka 40.d stavka 1., 5. i 6., članka 43.a i članka 69.a Zakona (slučajevi prestanka mandata izvršnog tijela),
5. kada Vlada istodobno raspusti predstavničko tijelo i razriješi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana sukladno odredbama Zakona (nedonošenje proračuna).

	⇒ razriješeno izvršno tijelo radi ne donošenja ili povlačenja proračuna i prestanak mandata po sili zakona	⇒ povjerenik za izvršno tijelo
IMENOVANJE POVJERENIKA	⇒ raspušteno predstavničko tijelo radi ne donošenja proračuna ili drugih razloga iz članka 84. Zakona	⇒ povjerenik za predstavničko tijelo
	⇒ istovremeno raspušteno predstavničko tijelo i razriješeno izvršno tijelo radi „ponovnog“ nedonošenja proračuna (drugi korak)	⇒ povjerenik za predstavničko i izvršno tijelo

* Željka Tropina, dipl. iur., Zagreb

¹ Narodne novine, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20

² Narodne novine, broj 18/02 i 7/03

Rješenje o imenovanju povjerenika Vlade u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi Vlada Republike Hrvatske. Rješenjem kojim se imenuje povjerenik utvrđuje se za ovlasti kojeg tijela se imenuje povjerenik: za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog tijela, za obavljanje poslova iz nadležnosti izvršnog tijela ili za obavljanje poslova iz nadležnosti i predstavničkog i izvršnog tijela.

Temeljem rješenja o imenovanju povjerenika, povjerenik Vlade Republike Hrvatske za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske te izvješće o svom radu podnosi Vladi putem tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, odnosno Ministarstva pravosuđa i uprave.

Povjerenik započinje s obnašanjem dužnosti stupanjem na snagu rješenja o imenovanju povjerenika, a navedeno rješenje stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

2.1. Raspuštanje predstavničkog tijela

Vlada imenuje povjerenika za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog tijela u slučaju kada raspusti to tijelo. Isto tako, povjerenika za obavljanje poslova predstavničkog tijela imenuje kada se u jedinici ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo i kada se predstavničko tijelo ne konstituira sukladno odredbama posebnog zakona.

Raspuštanje predstavničkog tijela krajnja je posljedica, odnosno najteža sankcija za kršenje Zakona, u slučaju nezakonitog rada i donošenja nezakonitih akata predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U tom slučaju Vlada može raspustiti predstavničko tijelo, imenovati povjerenika i u roku 90 dana raspisati nove izbore.

Predstavničko tijelo raspušta se rješenjem koje donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, a članovima predstavničkog tijela mandat prestaje njegovim raspuštanjem. Razlozi za raspuštanje predstavničkog tijela taksativno su navedeni u članku 84. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i obigatorne su prirode. Predstavničko tijelo raspušta se iz slijedećih razloga:

1. ako predstavničko tijelo donese odluku ili drugi akt kojim ugrožava suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Republike Hrvatske,
2. ako predstavničko tijelo novoustrojene jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne donese statut u roku od 60 dana od dana konstituiranja,
3. ako predstavničko tijelo učestalo donosi opće akte suprotne Ustavu, zakonu ili drugom propisu ili zbog učestalih, težih povreda zakona i drugih propisa,
4. ako predstavničko tijelo iz bilo kojih razloga trajno ostane bez broja članova potrebnog za rad i donošenje odluka,
5. ako predstavničko tijelo ne može donositi odluke iz svog djelokruga dulje od 3 mjeseca,
6. ako predstavničko tijelo ne raspiše referendum na prijedlog birača kada je utvrđeno da je dopušteni prijedlog podnesen od dovoljnog broja birača, u skladu su odredbama Zakona i zakona kojim se uređuje raspisivanje referenduma,
7. ako predstavničko tijelo ne raspiše referendum za opoziv izvršnog tijela iz članka 40.b stavka 3. Zakona (kada je raspisivanje referenduma/opoziv tražilo 20% birača u jedinici),
8. **ako predstavničko tijelo u tekućoj godini ne donese proračun za sljedeću godinu niti odluku o privremenom financiranju te ako ne donese proračun do isteka roka privremenog financiranja, osim u slučaju iz članka 69.a stavka 1. Zakona,**

9. ako predstavničko tijelo ne donese proračun u roku od 45 dana od objave presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske kojom je proračun ukinut u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, osim u slučaju iz članka 69.a stavka 1. Zakona (ako izvršno tijelo ne predloži proračun ili povuče prijedlog proračuna).

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama. Predsjednik raspuštenog predstavničkog tijela ima pravno na sudsku zaštitu, odnosno može protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju, podnijeti tužbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 8 dana od objave rješenja. Postupak rješavanja po tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske je hitne naravi.

2.2. Opoziv izvršnog tijela

Vlada imenuje povjerenika za obavljanje poslova iz nadležnosti izvršnog tijela u slučaju kada prestane mandat općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovom zamjeniku:

- ako je mandat izvršnog tijela prestao opozivom (članak 40.c i 40.d stavak 7.),
- ako prestane mandat općinskom načelniku i gradonačelniku koji nemaju zamjenika (članak 40.d stavak 1.),
- ako prije isteka dvije godine mandata prestane mandat gradonačelniku koji ima zamjenika i županu (članak 40.d stavak 2.),
- ako prestane mandat zamjeniku koji obnaša dužnost izvršnog tijela (članak 40.d stavak 6.),
- ako prestane mandat izvršnog tijela kojeg zamjenjuje privremeni zamjenik (članak 43.a stavak 6.),
- **ako izvršno tijelo ne predloži proračun predstavničkom tijelu ili povuče prijedlog prije glasovanja o proračunu u cjelini te ne preloži novi prijedlog proračuna u roku koji omogućuje njegovo donošenje (članak 69.a stavak 1.).**

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan te njihov zamjenik koji je izabran zajedno s njima mogu se opozvati putem referenduma.

Raspisivanje referenduma može predložiti: 20% ukupnog broja birača u jedinici u kojoj se traži opoziv općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana te zamjenika gradonačelnika i župana koji je izabran zajedno s njima i 2/3 članova predstavničkog tijela

Propisana je i ovlast predstavničkog tijela za predlaganje raspisivanja referenduma za opoziv općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima i to na način da prijedlog može podnijeti 2/3 članova predstavničkog tijela. Odluku o raspisivanju referenduma za opoziv predstavničko tijelo može donijeti dvotrećinskom većinom glasova svih svojih članova.

Navedeni način opoziva izvršnog tijela u jedinici propisan je Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Referendum za opoziv ne može se raspisati samo za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Opozvati neposredno izabrano izvršno tijelo mogu birači koji su ga i izabrali. Odluka na referendumu o opozivu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima donesena je ako se na referendumu za opoziv izjasnila većina birača koji su glasovali, uz uvjet da ta većina iznosi najmanje 1/3 ukupnog broja birača upisanih u popis birača u jedinici.

Na postupak referenduma za opoziv odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj)

samoupravi i Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2.3. Istovremeno raspuštanje predstavničkog tijela i razrješenje izvršnog tijela

Vlada imenuje povjerenik za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog tijela i izvršnog tijela u slučaju istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja izvršnog tijela radi nedonošenja proračuna (kao i odluke o privremenom financiranju) jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi iz 2012. godine uveden je institut istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njim, u slučaju nedonošenja proračuna niti odluke o privremenom financiranju.

Tadašnjim člankom 85.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi bilo je propisano da će se na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske istodobno raspustiti predstavničko tijelo i razriješiti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika koji je izabran zajedno s njima ako u zakonom određenom roku ne bude donesen proračun, odnosno odluka o privremenom financiranju, te će imenovati povjerenika Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela i raspisati prijevremene izbore sukladno posebnom zakonu.

Međutim, izmjenama i dopunama Zakona iz 2017. godine redefiniiran je taj institut te se uz ponovno uvođenje razloga za raspuštanje predstavničkog tijela radi nedonošenja proračuna, odnos između predstavničkog i izvršnog tijela u slučaju kada se ne donese proračun niti odluka o privremenom financiranju razdvaja u dva koraka.

Prvi korak je raspuštanje predstavničkog tijela radi nedonošenja proračuna, drugi korak je **istovremeno raspuštanje predstavničkog tijela i razrješenje općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika u slučaju ako nakon raspuštanja predstavničkog tijela i provođenja prijevremenih izbora, novoizabrano predstavničko tijelo (ponovno) ne donese proračun u roku od 90 dana od konstituiranja.**

Uz navedeno, izmijenjenim člankom 85.a, istovremeno raspuštanje i razrješenje predviđeno je u još jednoj situaciji. U slučaju kada su bili provedeni prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, koji je bio razriješen jer nije predložio proračun, pa je novoizabrani općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan bio dužan predložiti proračun u roku od 45 dana od stupanja na dužnost, te predstavničko tijelo u roku od narednih 45 dana donijeti proračun, **a proračun na kraju nije donijet, doći će do istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja izvršnog tijela (sukladno članku 69.a stavku 4. Zakona).**

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o istodobnom raspuštanju predstavničkog tijela i razrješenju izvršnog tijela stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama. Stupanjem na snagu rješenja prestaje mandat članovima predstavničkog tijela jedinice i mandat izvršnog tijela i njegovog zamjenika koji je izabran zajedno s njim.

Protiv predmetnog rješenja predsjednik raspuštenog predstavničkog tijela i razriješeni općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imaju pravo podnijeti tužbu Visokom upravnom

sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja. Postupak rješavanja po tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske je hitne naravi.

3. Uvjeti za imenovanje, ovlasti i dužnosti povjerenika

Glede povjerenika Vlade Republike Hrvatske, ističe se da do 2017. godine nisu bili propisani nikakvi uvjeti za njegovo imenovanje i razrješenje, a same ovlasti bile su utvrđene u vrlo suženom obliku. S obzirom da su u praksi bili učestali upiti osoba imenovanih za povjerenika Vlade glede ovlaštenja za njihovo postupanje u pojedinim situacijama, zakonodavac je ocijenio da je potrebno zakonom razraditi pitanja ovlasti povjerenika Vlade Republike Hrvatske. Stoga su propisani uvjeti za imenovanje i razrješenje povjerenika Vlade te detaljnije uređene i razrađene njegove ovlasti.

Slijedom toga u tekst zakona dodan je članak 86.a kojim su propisani uvjeti za imenovanje i razrješenje povjerenika Vlade Republike Hrvatske.

Odredbom navedenog članka utvrđeno je da za povjerenika Vlade u pravilu može biti imenovan rukovodeći službenik jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koji ispunjava sljedeće uvjete:

- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij,
- protiv kojeg se ne vodi kazneni postupak niti je osuđivan za kaznena djela za koja se postupak pokreće po službenoj dužnosti.

Navedeno znači da će osobe koje budu predložene za povjerenika morati, uz životopis, dostaviti i dokaze o utvrđenim uvjetima (diplomu i uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak)³.

Isto tako, navedenim člankom 86.a utvrđeno je u kojim slučajevima Vlada Republike Hrvatske može razriješiti povjerenika Vlade, a razriješit će dužnosti povjerenika prije isteka vremena na koje je imenovan:

- ako to sam zatraži,
- ako nastupe okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete za izbor iz stavka 2. podstavka 2. navedenog članka (vođenje kaznenog postupka),
- ako ne obavlja dužnost sukladno Zakonu.

Pri tome tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu ovlašteno je predložiti Vladi Republike Hrvatske imenovanje, odnosno razrješenje povjerenika Vlade kada se za to ispune uvjeti propisani Zakonom.

Dužnost povjerenika Vlade koji je imenovan za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog, izvršnog ili oba tijela, privremenog je karaktera, a temeljno je vezana uz osiguravanje funkcioniranja jedinice lokalne samouprave u uvjetima u kojima je, zapravo, redovno funkcioniranje onemogućeno. Stoga, povjerenik nije ovlašten konzumirati sve ovlasti koje zakon pripisuje predstavničkom i izvršnom tijelu, već je ovlašten obavljati samo one poslove koji su nužni za redovito funkcioniranje jedinice te ostvarivanje prava građana i pravnih osoba.

Temeljem odredbe članka 86. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, dužnost je povjerenika osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave do uspostave njezinih tijela.

³ Potrebno je i uvjerenje o nekažnjavanju iz Kaznene evidencije kojeg priobavlja predlagatelj (na Obrascu IIIa.).

Znači, za vrijeme obnašanja funkcije, osnovna je dužnost povjerenika osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici do uspostave njezinih tijela, odnosno predstavničkog tijela i izvršnih tijela. Sukladno navedenom povjerenik je osoba koja treba upravljati jedinicom do uspostave njenih redovnih tijela, te u tom razdoblju, u okviru zakonskih ovlasti, osigurati redovno i osnovno funkcioniranje poslova u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, kako bi se osigurao određeni kontinuitet u poslovima koji se odnose prije svega na građane i pravne osobe, te spriječili zastoji u funkcioniranju jedinice (primjerice redovno podmirenje obveza jedinice, osiguravanje plaća zaposlenima u jedinici, nastavak započetih aktivnosti i dr.).

Obzirom na privremenost i kratkoću funkcije povjerenika, njegove su ovlasti ograničene, te proizlazi da se ograničenja odnose na donošenje najvažnijih akata – općih akata jedinice te raspolaganje imovinom i materijalnim sredstvima jedinice. Zakonom je izriječno propisano da povjerenik ne može donositi proračun niti raspolagati imovinom jedinice, osim iznimno, ako je to nužno radi izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započetih poslova.

Također, uloga povjerenika Vlade po samoj prirodi te dužnosti koja je zapravo tehničke naravi, nije preuzimati financijske obveze za jedinicu, posebno u situaciji kad jedinica nema proračun, jer u trenutku preuzimanja takvih obveza ne može se znati kakva će biti volja tijela jedinice koja bi o takvim pitanjima trebala odlučivati nakon što budu uspostavljena.

Istodobno, obavljajući poslove iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela, *povjerenik je dužan procijeniti nužnost i opravdanost poduzimanja određenih radnji*, njihov značaj i utjecaj na jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i u konačnici sprečavanje eventualne štete koja bi jedinici mogla biti prouzročena, imajući pritom na umu da se ne radi o redovnom funkcioniranju jedinice. Ujedno, povjerenik je dužan voditi računa o financijskim mogućnostima jedinice te izvršavanju prihoda i rashoda u skladu s odlukom o privremenom financiranju koju je ovlašten donijeti. U odlučivanju o određenim konkretnim pitanjima povjerenik je dužan utvrditi sve relevantne činjenice: što je propisano posebnim propisima kojima se uređuje konkretna materija, koje su odluke eventualno donesene od tijela jedinice u konkretnom slučaju, koja je dokumentacija pribavljena, koje su aktivnosti već poduzete i sl. Pri tome se treba voditi računa o izvršenju prihoda i rashoda jedinice sukladno odluci o privremenom financiranju, kao i sprečavanja eventualne štete za jedinicu i građane⁴.

Nadalje, 2017. godine izmijenjene su i odredbe članka 88. kojim su bile (vrlo šturo) propisane ovlasti povjerenika Vlade te su izmijenjenim člankom te ovlasti detaljnije uređene.

Sada je detaljnije propisano što je sve povjerenik ovlašten raditi dok obnaša navedenu dužnost u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Povjerenik može:

- donositi ili mijenjati opće akte jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, osim proračuna, samo ako je to potrebno radi provedbe zakona ili drugog propisa ili usklađivanja sa zakonom ili drugim propisom,
- raspolagati imovinom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave samo ako je to nužno radi izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započetih poslova,
- donositi odluke o imenovanjima samo kada je to nužno radi osiguranja nesmetanog rada upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba kojih je

osnivač ili vlasnik jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, u kojem slučaju je ovlašten imenovati vršitelje dužnosti,

- zaključivati ugovore značajnije vrijednosti samo ako bi nezaključivanje ugovora prouzročilo znatnu materijalnu štetu, odnosno ako je zaključivanje ugovora nužno radi provedbe zakona ili izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započetih poslova.

Uz navedeno, u slučaju iz članka 70. Zakona, povjerenik može predstavničkom tijelu predložiti donošenje odluke o privremenom financiranju ako ju predstavničko tijelo nije donijelo, odnosno u utvrđenim slučajevima može donijeti odluku o financiranju nužnih rashoda i izdataka. Povjerenik je u svojem postupanju dužan procijeniti nužnost i opravdanost poduzimanja određenih radnji te njihov značaj i utjecaj na jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, a povjerenik za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske.

3.1. Odluka o privremenom financiranju

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, u članku 70. propisano je:

Ako predstavničko tijelo ne donese proračun prije početka proračunske godine, privremeno se, a najduže za prva tri mjeseca proračunske godine, na osnovi odluke o privremenom financiranju, nastavlja financiranje poslova, funkcija i programa tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih proračunskih i izvanproračunskih korisnika u skladu s posebnim zakonom.

Odluku o privremenom financiranju donosi do 31. prosinca predstavničko tijelo u skladu s posebnim zakonom na prijedlog općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana ili povjerenika Vlade Republike Hrvatske, *te drugog ovlaštenog predlagatelja utvrđenog poslovníkom predstavničkog tijela*.

U slučaju kada je raspušteno samo predstavničko tijelo, a općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan nije razriješen, do imenovanja povjerenika Vlade Republike Hrvatske, financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih rashoda i izdataka temeljem odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Po imenovanju povjerenika Vlade Republike Hrvatske, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan predlaže povjereniku novu odluku o financiranju nužnih rashoda i izdataka u koju su uključeni ostvareni prihodi i primici te izvršeni rashodi i izdaci u vremenu do dolaska povjerenika.

Ako se do 31. ožujka ne donese proračun, povjerenik donosi odluku o financiranju nužnih rashoda i izdataka za razdoblje do donošenja proračuna.

Odluka o financiranju nužnih rashoda i izdataka iz prethodno navedenog sadržajno odgovara odluci o privremenom financiranju propisanoj posebnim zakonom, ali razmjerno razdoblju za koje se donosi.

Slijedom zakonske odredbe, nakon imenovanja povjerenika izvršno tijelo predlaže povjereniku novu odluku o financiranju nužnih rashoda i izdataka u koju su uključeni ostvareni prihodi i primici te izvršeni rashodi i izdaci u vremenu do dolaska povjerenika.

Skreće se pozornost na odredbu članka 70. (stavaka 6.) Zakona kojom je propisano da odluka o financiranju nužnih rashoda i izdataka sadržajno odgovara odluci o privremenom financiranju propisanoj posebnim zakonom, odnosno Zakonom o proračunu⁵. Isto tako, ističe se da su pitanja privremenog financiranja jedinica, kao i druga pitanja koja se odnose na raspolaganje

⁴ Uputa koju je Ministarstvo uprave uputilo povjerenicima Vlade RH (KLASA: 023-01/17-01/34, URBROJ: 515-02-02-01/1-17-1 od 30. siječnja 2017.)

⁵ Narodne novine, broj 87/08, 136/12 i 15/15

sredstvima jedinica, uređena posebnim propisima, prije svega navedenim Zakonom o proračunu, primjena i nadzor nad primjenom kojih je u djelokrugu Ministarstva financija.

3.2. Pitanja iz prakse

Može li povjerenik istovremeno obavljati poslove svog radnog mjesta, odnosno poslove službenika u upravnim tijelima jedinice lokalne i područne samouprave i poslove povjerenika, kao i može li istovremeno primati plaću za svoje službeničko mjesto i naknadu za obavljanje dužnosti povjerenika

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, odredbom članka 86.a stavka 2., propisano je da za povjerenika Vlade u pravilu može biti imenovan rukovodeći službenik jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koji ispunjava propisane tim člankom Zakona propisane uvjete. Iz navedenog proizlazi da nema zapreke za istovremenim obavljanjem dužnosti povjerenika Vlade RH i službeničkog radnog mjesta lokalnog službenika, ali isto tako niti drugog službeničkog, odnosno radnog mjesta. S obzirom da se za povjerenika u pravilu imenuje službenik ili rukovodeći službenik jedinice LP(R)S, dužnost povjerenika se obavlja uz istovremeno obavljanje poslova službeničkog radnog mjesta na koje je osoba raspoređena, odnosno zaposlena. To u konkretnom slučaju znači da u isto vrijeme može primati plaću za svoje radno mjesto i naknadu za obavljanje dužnosti povjerenika. U slučaju kada je povjerenik zaposlen kod nekog drugog poslodavca, jasno da u tom slučaju svoj radno-pravni status mora regulirati u dogovoru sa svojim poslodavcem, a sukladno posebnim propisima kojima se uređuje određeni radno-pravni odnos. Isto tako, ističe se da je dužnost povjerenika privremenog karaktera, te da osoba imenovanjem za povjerenika ne prestaje obavljati posao svog radnog mjesta na koje je raspoređena, odnosno zaposlena.

Može li povjerenik isplaćivati plaće zaposlenima u jedinici, plaćati redovne račune i tekuće obveze jedinice

Povjerenik je osoba koja treba upravljati jedinicom do uspostave njenih redovnih tijela, te u tom razdoblju, u okviru zakonskih ovlasti, osigurati redovno i osnovno funkcioniranje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kako bi se osigurao određeni kontinuitet u poslovima koji se odnose prije svega na građane i pravne osobe, te spriječili zastoji u funkcioniranju jedinice. Kako bi se omogućilo funkcioniranje u jedinicama u kojima nije donesen proračun ni odluka o privremenom financiranju, financiranje se može obavljati izvršavanjem redovnih i nužnih izdataka. Pri tome treba naglasiti da se, u vremenu kada u jedinici nije donesen proračun ni odluka o privremenom financiranju, pojam "nužni i redovni izdaci" treba tumačiti restriktivno. Povjerenik je ovlašten da se brine o redovnom podmirivanju ranije preuzetih obveza jedinice, osiguravanju isplate plaća zaposlenima u jedinici, podmirivanju tekućih obveza jedinice. Slijedom toga, hitni i najnužniji izdaci obuhvaćaju plaće zaposlenih u općinskoj/gradskoj/županijskoj upravi, odnosno plaće korisnika općinskog/gradskog/županijskog proračuna, najnužnije materijalne i režijske troškove, kao i dospjele ugovorne i druge obveze te da je pri njihovom izvršavanju nužno voditi računa o svim ograničenjima vezanim uz privremeno financiranje i raspolaganje sredstvima jedinice.

Može li povjerenik zapošljavati nove službenike u jedinici za vrijeme obavljanja dužnosti

Kao što je već navedeno, uloga povjerenika Vlade po samoj prirodi te dužnosti koja je zapravo tehničke naravi, nije preuzimati financijske obveze za jedinicu, posebno u situaciji kad jedinica

nema proračun, jer u trenutku preuzimanja takvih obveza ne može se znati kakva će biti volja tijela jedinice koja bi o takvim pitanjima trebala odlučivati nakon što budu uspostavljena.

U tom kontekstu zapošljavanje novih službenika značilo bi stvaranje novih financijskih obveza za jedinicu te je mišljenje da je sa zapošljavanjem bolje pričekati do uspostave redovnih tijela jedinice. Eventualno zapošljavanje bilo bi prihvatljivo ukoliko se ne bi radilo o zapošljavanju na neodređeno vrijeme, ukoliko zapošljavanjem ne bi došlo do povećanja broja zaposlenih te bi to bilo u interesu jedinice. O navedenom slučaju bi se radilo, primjerice ukoliko bi se radilo o zapošljavanju na određeno vrijeme, a zapošljavanje je nužno radi povećanja opsega posla, pri čemu je riječ o poslovima na kojima je bio zaposlen službenik kojem je služba prestala zbog proteka vremena (ukoliko je bio zaposlen na određeno vrijeme).

Može li povjerenik potpisivati ugovore za projekte financirane iz EU fondova

Člankom 88. stavkom 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da je povjerenik u svojem postupanju dužan procijeniti nužnost i opravdanost poduzimanja određenih radnji te njihov značaj i utjecaj na jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Pri tome povjerenik treba voditi računa o sprječavanju eventualne štete koja bi jedinici mogla biti prouzročena, te o tome da se ne radi o redovnom funkcioniranju jedinice.

Nadalje, člankom 88. stavkom 1. Zakona, između ostalog propisano je da povjerenik može raspolagati imovinom i zaključivati ugovore značajnije vrijednosti samo ako bi nepoduzimanje radnje prouzročilo znatnu materijalnu štetu, odnosno ako je nužno radi provedbe zakona ili izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započelih poslova. Slijedom toga, povjerenik može poduzimati određene aktivnosti ako je to neophodno jer se radi o provedbi zakona ili pitanjima rješavanje kojih je već ranije započeto, te koje znače nastavak i dovršenje radnije započelih radnji, poslova i preuzetih obveza. Vezano uz provedbu projekata sufinanciranih iz EU fondova, postupajući u svakom konkretnom slučaju povjereni prije svega mora utvrditi što je posebnim propisima propisano, koje odluke tijela jedinice prethode, koje su aktivnosti jedinice do sada poduzete i koja je dokumentacija već pripremljena te koja je nužna dinamika za daljnju realizaciju projekta (te pridržavati se okvira predviđenih sredstava ukoliko su već predviđena).

Stoga, sam povjerenik je u svakoj konkretnoj situaciji, a posebno ako se radi o izvršenju ranije preuzetih obveza ili dovršenju započelih poslova, dužan procijeniti nužnost i opravdanost poduzimanja određenih radnji vodeći pri tome računa o odredbama mjerodavnih zakonskih propisa, njihov značaj i utjecaj na jedinicu i u konačnici sprječavanje eventualne štete koja bi jedinici mogla biti prouzročena.

Može li povjerenik imenovati ravnatelja dječjeg vrtića čiji je osnivač jedinica

Vezano uz imenovanje ravnatelja dječjeg vrtića (čiji je osnivač jedinica) temeljem ranije raspisanog javnog natječaja u jedinici lokalne samouprave u kojoj nije donijet proračun za narednu godinu niti odluka o privremenom financiranju, ističe se:

Prije svega ukazuje se na poseban propis kojim je uređeno pitanje predškolskog odgoja, odnosno Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju čija primjena i nadzor nad primjenom spadaju u djelokrug Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Odredbama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju propisano je da najmanje polovicu članova upravnog vijeća

imenuje osnivač iz reda javnih djelatnika, a ravnatelja imenuje i razrješava *osnivač* dječjeg vrtića na prijedlog upravnog vijeća dječjeg vrtića.

Sukladno odredbi članka 48. stavka 1. točke 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ovlast za imenovanje i razrješavanje predstavnika jedinice u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba kojima je osnivač jedinica, u ime jedinice ima izvršno tijelo, odnosno općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno (što u konkretnom slučaju Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju nije drugačije propisano). Dakle, u slučaju kada je osnivač javne ustanove i druge pravne osobe, jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, ovlast za osnivanje u ime jedinice ima predstavničko tijelo jedinice, a u ime jedinice kao osnivača ustanove predstavnike u tijela ustanove imenovat će općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan za ona tijela u koja je jedinica ovlaštena imenovati predstavnike. eđutim, vezano uz ulogu povjerenika Vlade Republike Hrvatske imenovanog u jedinici lokalne samouprave u kojoj nije donesen ni proračun ni odluka o privremenom financiranju, vezano uz pitanje imenovanja ravnatelja dječjeg vrtića, ističe se:

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da je povjerenik dužan osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave do uspostave njezinih tijela.

Prema tome, dužnost povjerenika Vlade koji je imenovan za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela, privremenog je karaktera, a temeljno je vezana uz osiguravanje funkcioniranja jedinice lokalne samouprave u uvjetima u kojima je, zapravo, redovno funkcioniranje onemogućeno.

Što se tiče ovlasti izvršnog tijela za imenovanjem ravnatelja dječjeg vrtića, mišljenje je da nije nužno da u situaciji kada općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan nije u mandatu, povjerenik ulazi u pitanje funkcioniranja dječjeg vrtića čiji je osnivač jedinica (osim ako to ne bi jedinici izazvalo eventualnu štetu). Naime, povjerenik koji dužnost obavlja ograničeno, kratko vrijeme time bi imenovao osobu/ravnatelja koja se imenuje na četiri godine. Osim toga, zapošljavanje ujedno znači i preuzimanje materijalnih obveza.

Ovdje se želi skrenuti pozornost na odredbe Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, koji je *lex specialis* za uređenje pitanja iz područja predškolskog odgoja, a koji u određenim slučajevima, kada temeljem raspisanog natječaja ravnatelj ne bude izabran daje mogućnost da se do imenovanja ravnatelja dječjeg vrtića, *imenuje vršitelj dužnosti ravnatelja*. U tom slučaju, kako bi se omogućio nesmetan rad dječjeg vrtića do izbora novog izvršnog tijela koje je ovlašteno za imenovanje ravnatelja, mogao bi se imenovati vršitelj dužnosti.

Međutim, vezano uz primjenu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju te s time u vezi i mogućnosti imenovanja vršitelja dužnosti ravnatelja dječjeg vrtića bitno je mišljenje Ministarstva znanosti i obrazovanja kao resorno nadležnog tijela.

Može li povjerenik raspisati izbore za mjesnu samoupravu (u slučaju isteka tekućeg mandata)

Sukladno odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, *mjesna samouprava u cijelosti spada u djelo krug jedinica lokalne samouprave*.

Članovi vijeća mjesnog odbora biraju se na neposrednim izborima, tajnim glasovanje, a biraju ih građani s područja mjesnog odbora koji imaju biračko pravo (članak 61.). Izbore za članove

vijeća mjesnih odbora raspisuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (članak 61.a).

Člankom 59. stavkom 2. i člankom 61. stavkom 4. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da će se statutom, odnosno drugim općim aktom općine ili grada urediti sva pitanja vezana uz izbore i obavljanje dužnosti članova vijeća mjesnog odbora, odnosno da postupak izbora članova vijeća mjesnog odbora predstavničko tijelo uređuje općim aktom. Dakle, obveza je jedinica da općim aktom uredi sva pitanja vezana uz mjesne izbore i to odgovarajućom primjenom odredbi Zakona o lokalnim izborima kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica.

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, člankom 61. stavkom 5. propisano je da mandata članova vijeća mjesnog odbora traje četiri godine.

Dakle, jedinice lokalne samouprave samostalne su u odlučivanju o svim pitanjima vezanim uz mjesnu samoupravu pa tako i u pogledu izbora o čemu odlučuju svojim općim aktima.

U tom smislu raspisivanje mjesnih izbora (u slučaju isteka tekućeg mandata) predstavlja stvar iz isključivog djelokruga općina i gradova, o čemu odlučuje općinsko, odnosno gradsko vijeće. Stoga u slučaju kada poslove iz nadležnosti predstavničkog tijela obavlja povjerenik, on je ovlašten procijeniti i odlučiti o raspisivanju i održavanju mjesnih izbora uvažavajući trenutne okolnosti, kao i vodeći računa o zakonskim odredbama i općim aktima jedinice.

Ima li povjerenik poseban pečat i kako se potpisuje

Vezano uz pitanje pečata prije svega ukazuje se da je odredbama članka 1. Zakona o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/95), propisano da pečat i žig s grbom Republike Hrvatske rabe Predsjednik Republike Hrvatske, Ured Predsjednika Republike Hrvatske, Sabor Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, tijela državne uprave, sudovi i druga tijela državne vlasti, Ustavni sud Republike Hrvatske, oružane snage Republike Hrvatske, javni bilježnici, pučki pravobranitelj, *tijela jedinica lokalne samouprave* i uprave, kao i upravni odjeli te druga upravna tijela i stručne službe navedenih tijela, dok je odredbama članka 2. istog Zakona propisano da pečat i žig s grbom Republike Hrvatske rabe i pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti.

Iz odredaba Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi sasvim jasno proizlazi da su tijela jedinica predstavničko tijelo (gradsko/općinsko vijeće i županijska skupština) i izvršno tijelo (gradonačelnik, općinski načelnik i župan).

Prema tome, povjerenik Vlade nije tijelo jedinice lokalne samouprave, već u razdoblju do uspostave njezinih tijela obavlja poslove iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela. Isto tako, odredbama prethodno navedenih zakona nije utvrđeno da povjerenik Vlade Republike Hrvatske ima pravo na svoj pečat s grbom Republike Hrvatske. Ovisno o tome o kojim se poslovima u konkretnom slučaju radi, povjerenik će koristiti zaglavlje i postojeći pečat predstavničkog, odnosno izvršnog tijela jedinice, a potpisivati se kao povjerenik Vlade Republike Hrvatske u dotičnoj jedinici.

4. Status i prava povjerenika

Uredbom o mjerilima za naknadu za rad odnosno plaću povjerenika Vlade Republike Hrvatske⁶ uređuje se status povjerenika i mjerila za utvrđivanje visine naknade za rad povjerenika

⁶ Narodne novine, broj 18/02 i 7/03

odnosno plaće povjerenika Vlade Republike Hrvatske za vrijeme obnašanja dužnosti, u slučajevima kada je tijelima jedinice prestao mandat. Visinu naknade za rad povjerenika određuje Vlada temeljem mjerila za naknadu za rad određenih uredbom, a sredstva za rad povjerenika Vlade Republike Hrvatske osiguravaju se u proračunu jedinice.

Stoga su Uredbom o utvrđivanju visine koeficijenta za izračun plaće, odnosno naknade plaće povjerenika Vlade Republike Hrvatske neka pitanja preciznije riješena, u smislu načina utvrđivanja obnašanja dužnosti povjerenika – bez zasnivanja radnog odnosa što je pravilo ili profesionalno što predstavlja izuzetak, plaće ili naknade plaće, ovisno o načinu obavljanja dužnosti, načina izračuna naknade za rad odnosno plaće (množenjem osnovice i pripadajućeg koeficijenta), načina utvrđivanja osnovice, osiguravanja sredstava za rad povjerenika i ostvarivanja drugih materijalnih prava za vrijeme obavljanja dužnosti, pitanja donošenja rješenja o plaći ili naknadi. **Također, povjereniku se priznaje i pravno na ostvarivanje materijalnih i drugih prava temeljem obavljanja dužnosti (npr. troškovi prijevoza, dnevnice) u skladu s općim aktom jedinice.**

O naknadi za rad odnosno plaći povjerenika Vlade donosi se rješenje, za čije se donošenje je nadležna Vlada Republike Hrvatske.

Uredbom se uređuje (odredba članka 2. i 3.) status povjerenika Vlade Republike Hrvatske, i to tako da povjerenik svoju dužnost obnaša bez zasnivanja radnog odnosa u jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, što predstavlja pravilo. Samo izuzetno ako to zahtijevaju razlozi veličine jedinice po broju stanovnika ili složenost problema u jedinici koji su doveli do imenovanja povjerenika, svoju dužnost povjerenik može obnašati profesionalno u radnom odnosu u jedinici. Kako Uredbom nije propisano tko donosi odluku o profesionalnom obnašanju dužnosti povjerenika, odluku o navedenom mogao bi donijeti sam povjerenik koji je preuzeo ovlasti tijela jedinice (ili stručne službe jedinice), poštujući pritom uvjete propisane člankom 2. i 3. Uredbe (koji su utvrđeni kako ne bi dolazilo do zlouporaba ovlasti), te imajući na umu da je profesionalno obnašanje dužnosti povjerenika samo izuzetak. Jedan od bitnih razloga obnašanja dužnosti bez zasnivanja radnog odnosa je i kratkoća obnašanja dužnosti povjerenika, budući se u pravilu radi o svega dva do tri mjeseca, odnosno o obavljanju dužnosti do provedbe izbora tj. uspostave tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Naime, kao što je već prije izneseno, povjerenik dužnost obnaša od dana stupanja na snagu rješenja o imenovanju do konstituiranja predstavničkog tijela, odnosno do izbora općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana. Osim toga jedan od razloga za obnašanje dužnosti bez zasnivanja radnog odnosa je i taj što se za povjerenike najčešće predlažu i imenuju osobe koje već imaju zasnovan radni odnos ili se nalaze u mirovini.

Za vrijeme obnašanja dužnosti povjerenik ostvaruje određena prava: pravo na naknadu za rad odnosno plaću, pravo na naknadu materijalnih troškova i druga prava u vezi s obnašanjem dužnosti. Za vrijeme obavljanja dužnosti povjerenik ostvaruje pravo na naknadu za rad ako dužnost obnaša bez zasnivanja radnog odnosa u jedinici, dok pravo na plaću ostvaruje ako svoju dužnost obnaša profesionalno u radnom odnosu u jedinici. Razlika između naknade za rad i plaće je i u visini iznosa koji se povjereniku isplaćuje. Navedena prava povjerenik ostvaruje samo za vrijeme obnašanja dužnosti, što znači da ostvarivanje prava utvrđenih Uredbom prestaje po prestanku dužnosti povjerenika. Povjerenik ne ostvaruje pravo na naknadu plaće za vrijeme od 180 dana po prestanku dužnosti kao što to ostvaruju osobe koje su izabrane odnosno imenovane na određene dužnosti u jedinicama lokalne i područne samouprave.

Uredbom se utvrđuju i mjerila za izračun naknade za rad odnosno plaće na ime obnašanja dužnosti povjerenika Vlade Republike Hrvatske (odredba članka 4. i 5. Uredbe), tako da se naknada za rad povjerenika odnosno plaća povjerenika utvrđuje množenjem osnovice i pripadajućeg koeficijenta za određenu razinu jedinice. Koeficijent za izračun naknade odnosno plaće povjerenika utvrđuje se prema veličini jedinice odnosno broju stanovnika u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to kako slijedi:

– županiji i Gradu Zagrebu	4,26
– gradu preko 100.000 stanovnika	3,54
– gradu i općini od 10.000 do 100.000 stanovnika	3,11
– gradu i općini od 3.000 do 10.000 stanovnika	2,53
– te gradu i općini do 3.000 stanovnika	1,76.

Osnovica za obračun naknade za rad povjerenika odnosno plaće povjerenika s kojom se množi pripadajući koeficijent utvrđuje se u visini osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika. Uredbom je, nadalje utvrđena razlika u visini naknade za rad odnosno plaće povjerenika obzirom na činjenicu obnaša li dužnost bez zasnivanja radnog odnosa ili dužnost obnaša profesionalno u radnom odnosu (odredba članka 5.). Sukladno tome naknada za rad povjerenika, ako dužnost obnaša bez prijava u radni odnos, utvrđuje se u visini 30% iznosa dobivenog umnoškom osnovice i pripadajućeg koeficijenta određenog prema veličini jedinice. Ukoliko dužnost obnaša profesionalno u radnom odnosu u jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, plaća povjerenika utvrđuje se u punom iznosu umnoška osnovice i pripadajućeg koeficijenta.

Materijalna i druga prava temeljem rada tj. obavljanja dužnosti na koja povjerenik također ima pravo (kao što su dnevnice za službena putovanja, troškovi prijevoza i slično), povjerenik ostvaruje u visini i na način utvrđen općim aktom kojim su utvrđena navedena materijalna prava i zaposlenih u upravnim odjelima i stručnim službama te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, što znači određivanje visine i načina utvrđivanja materijalnih i drugih prava temeljem rada zajamčenih Uredbom, u nadležnosti je jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojoj je imenovan povjerenik.

Financijska sredstva za naknadu za rad odnosno plaću, te pripadajuća materijalna i druga prava, koja povjerenik ostvaruje za vrijeme obnašanja dužnosti, osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za koju je imenovan.

Rješenje o naknadi za rad povjerenika odnosno plaći povjerenika temeljem mjerila određenih Uredbom, donosi Vlada Republike Hrvatske.

5. Prestanak ovlasti povjerenika

Sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (članak 89.), ovlast povjerenika za obavljanje poslova iz djelokruga predstavničkog tijela prestaje danom konstituiranja predstavničkog tijela, a ovlast za obavljanje poslova izvršnoga tijela prestaje prvim radnim danom koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana s obzirom da tada navedenim dužnosnicima započinje mandat. Prestankom dužnosti povjereniku prestaje i ostvarivanje prava utvrđenih Uredbom o mjerilima za naknadu za rad odnosno plaću povjerenika Vlade Republike Hrvatske. Isto tako, povjerenik je sukladno rješenju o imenovanju, dužan podnijeti izvješće o svom radu Vladi Republike Hrvatske kojim trebaju biti obuhvaćeni bitni poslovi koje je povjerenik izvršio za vrijeme obavljanja ovlasti određenog tijela jedinice te isto treba biti dostavljeno Vladi u primjerenom roku koji nije propisan zakonom.